

«ЦЕЙ РІК БУДЕ СПОВНЕНИЙ БОЖОЮ ПРИСУТНІСТЮ», – Блаженніший Святослав у Новорічному привітанні

31.12.2023 р.

Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав привітав вірних із Новим 2024-м роком.

У [відеопривітанні](#) він зазначив, що 2023-й рік – тяжкий, болючий рік війни – ми завершили святкуванням одного з найбільших празників – Різдва Христового.

«Вдивляючись у Боже світло і мир, яке нам приніс воплочений народжений наш Господь Ісус Христос, ми відчуваємо, що наші болі і страждання, наші рани не є порожні, не є беззмістовні, але сповнені Богом, сповнені Божою любов'ю, Його силою, яка зціляє, відбудовує, міняє, оновлює небо і землю, людину і світ», – сказав Блаженніший Святослав.

Глава Церкви нагадав, що нашим майбутнім є Господь Ісус Христос, тому ми не боїмося Нового року. «Ми бачимо, що цей рік буде сповнений Божою присутністю між нами, Його силою», – ствердив він.

«Дозвольте мені всіх вас щиро привітати з цим Новим роком, який приходить. Нехай Боже благословення спливає на кожного з вас. Особливо ми молимося за українське військо, наших дівчат і хлопців на фронті. Просимо, щоб ми рухалися вперед як народ до перемоги з тими, хто в Україні і кого війна розсіяла по світу. Ми просимо, Боже, даруй Україні новий благословенний, світлий, переможний рік. З Новим роком тебе, український народ!» – сказав Патріарх.

Джерело: ugcc.ua

«Цей рік буде сповнений Божою присутністю», – Блаженніший Святослав у Новорічному привітанні	1
«Ми свідчимо перед цілим світом силу віри нашого народу», – владика Богдан у день Різдва Христового	3
15 кроків кризь 2023 рік: світло і тіні у Ватикані.....	6
Війна Росії проти України 24.02.2022 – ? Випуск 45 «Хроніки періоду великої війни».....	15
Снайдер, Плохій та Грицак разом із колегами започатковують проєкт «Українська історія: глобальна ініціатива»	16
Перша Літургія українською мовою у м. Кульмбах.....	18
«Окупаційна влада переживає внутрішній тваринний страх і агонію»	19
Тут і зараз твориться історія та виборюється незалежність, – Аліна Михайлова, військовослужбовиця, студентка УКУ	27
«Кобзар Незалежної України»: У Києві презентували книжку спогадів Блаженнішого Святослава про патріарха Любомира	29
З українською колядою до уряду Ісландії.....	31
Бог приходять там, де болить	32
Авто для порятунку українських воїнів.....	33
І в нашому українському «Назареті» ще здійсниться чудо преображення народу, – Мирослав Маринович.....	34
Папа Римський в останній день року закликав молитись за «мученицький український народ»	37
«Починаємо писати нову сторінку нашої книги життя», – владика Богдан у Мюнхені.....	38
Народження Ісуса Христа	40
Позивний «Давид»: поет Артур Дронь про те, як став стрільцем, пішов на фронт та про свої улюблені псалми.....	41
«Ви – серед тих, хто не зрадив свого сумління»: Глава УГКЦ привітав пана Мирослава Мариновича з 75-річчям	46
Про любов, в якій прострілені ноги	47
Як радянські спецслужби фальсифікували життя та діяльність митрополита Андрія Шептицького	49

«МИ СВДЧИМО ПЕРЕД ЦІЛИМ СВІТОМ СИЛУ ВІРИ НАШОГО НАРОДУ», – владика Богдан у день Різдва Христового

25.12.2023 р.

«Ми сьогодні зібралися, щоб перед цілим світом і перед нашим ворогом засвідчити, що Божя сила є сильніша від усіх його потуг, що сучасні Іроди кануть в небуття, а Божий народ жив, живе і буде жити. Бо Бог сильніший від усього пекла. Це наша віра, віра нашого народу. Ця віра перемагала різних диктаторів у різні періоди нашої історії. Ця віра переможе і сучасного диктатора, який бажає нам смерті. Але Бог є

Життєдавець, Він збереже наше життя», – про це сказав апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії владика Богдан під час проповіді у день Різдва Христового в катедральному храмі Покрову Пресвятої Богородиці м. Мюнхен.

«Ми дякуємо Богові, що могли тих свят дочекатися, бо багато наших співвітчизників сьогодні святкують Різдво не за родинним столом у рідних домівках, але на фронті, в казематах, в полоні та на чужині. Багатьох також Господь прийняв на свій небесний бенкет Різдва Христового в небі, бо вони стали жертвами несправедливої агресії російського окупанта проти нашого народу», – сказав єпископ.

У своєму духовному слові архиєрей, беручи до уваги події війни проти російських окупантів в Україні, наголосив на силі віри українського народу в боротьбі з ворогом, поручаючи захисників під могутню опіку Пресвятої Богородиці, а всіх, хто став жертвою цієї несправедливої війни, безмежному і вічному Божому милосердю.

А відтак владика Богдан представив участь людини, яка відгукнулася на слово Боже, в таїнстві народження Божого Сина.

«Сьогодні пастухи разом з царями кличуть нас в дорогу. І в цих запрошеннях є вся сутність нашої віри. Християнське життя – це дорога, наслідування Ісуса, в якого ми повірили, якому ми довірилися і за яким ми ідемо», – сказав проповідник.

«Крокування за Ісусом є дорогою хреста, тобто дорогою любові, бо хрест є знаком, доказом і виявом найбільшої любові – любові до ближніх і навіть до ворогів, що є силою Божою, яка діє в нашому народі. Ми, котрі повірили Ісусові, віримо в цю любов і намагаємося жити тою любов'ю. Ми йдемо дорогою цієї вічної і непереможної Божої любові. Господь кличе усіх іти цією дорогою так як покликав пастухів і мудреців», – наголосив апостольський екзарх.

Далі єпископ показав корінь чесноти мудрості трьох царів. «Ті троє мужів були мудрими, бо пізнали суть життя, бо піднесли очі свого серця до неба і вирушили у дорогу за тою зорею, яку запалив Господь для них. Це велика Божа мудрість пізнати, що в житті найважливіше, піднести свої очі до небесних горизонтів, бо дуже часто люди обмежують свій погляд до земних горизонтів, стремлять і йдуть за матеріальними багатствами, намагаються осягнути статус, здобути владу, накопичити грошей. Але повнотою людського життя людина живе тоді, коли її погляд скерований до неба», – сказав проповідник, наголошуючи на тому, що людина, яка керується вищими цінностями, є готовою пожертвувати комфортом і власним життям, щоб осягнути щось вище і дати свідчення перед іншими, що в житті не йдеться тільки про добробут і матеріальний достаток.

А відтак, на прикладі пошуку мудрецами новонародженого царя, владика Богдан представив відмінність людської логіки від Божої, закликаючи усіх присутніх у храмі керуватися Божим словом, яке є скарбницею мудрості і світла для людських доріг.

«Те за чим йшли мудреці виявляється згідним із Божим словом. Часто люди науки думають, що Боже слово суперечить і його не можна поєднати з наукою. Насправді так не є. Боже слово і справжня людська мудрість, людська наука завжди є натхнені з висот. Вони завжди перебувають у гармонії і одне одному не суперечать, але доповнюють одне одного. Там, де наука не може пояснити приходить Божа мудрість і Боже слово нам на поміч», – наголосив архиєрей.

Говорячи про зустріч мудреців з новонародженим Христом, єпископ звернув увагу на їхнє коліноприклонення, яке, за словами апостольського екзарха, було їхнім піднесенням, бо людина осягає велич, коли вона клячить перед великим і святим Богом.

А повернення мудреців іншим шляхом, яке відбулось після даного Богом попередження, є символом духовної переміни людини після зустрічі з Богом, коли особа стає іншою і не йде тими самими дорогами як було до того часу. Також владика Богдан наголосив на важливості Божого запрошення, приймаючи яке, людина покликана вийти назустріч своєму Господеві, докладаючи зусиль над самим собою і зустрівши Бога в поклонінні.

«Різдво – це зустріч із Месією. А для цього треба вирушити в дорогу», – підкреслив архиєрей.

Повертаючись до теми війни в Україні, владика Богдан сказав наступне:

«Сучасний Ірод, який напав на Україну, як Ірод прикривається релігією, інструменталізує свого первосвященника, щоб вбивати невинних дітей Божих в Україні. Це не просто злочин проти людства і людяності, це є зневага всього святого, це блюзнірство проти Божого закону. Але ми не є байдужі чи ворожі до Ісуса, ми є улюблені діти Божі. І ми сьогодні є тут, зробивши крок назустріч. Але не зупиняймося в дорозі, будьмо витривалими шукачами Бога. Кожного дня вставаймо і вирушаймо Йому назустріч, щоб Його знайти у слові, в історичних подіях, навіть таких болючих, які ми зараз переживаємо. Вміймо побачити присутність Бога навіть у нашому стражданні».

На завершення проповіді архиєрей закликав людей бути щирими і витривалими шукачами Бога. *«А, переживши з Ним зустріч у слові, Євхаристії, Сповіді, у спільній церковній молитві, у служінні ближнім, повертайтеся додому іншою дорогою та іншими людьми»*, – мовив єпископ.

Джерело: ukrainische-kirche.eu

15 КРОКІВ КРІЗЬ 2023 РІК: СВІТЛО І ТІНІ У ВАТИКАНІ

Світлина: Mavritsina Irina / Shutterstock

2023 рік був насичений подіями – від похорону Бенедикта XVI до призначень нових кардиналів, занепокоєнь здоров'ям Папи і закордонних поїздок. Християнське інтернет-видання «Aleteia» [проаналізувало](#) цей рік у житті Церкви з огляду на діяльність Папи Франциска, який цього року відзначив десятиріччя понтифікату. Ось ключові моменти, які привертали до себе увагу протягом останніх дванадцяти місяців.

5 січня: похорон Папи-емерита

Фото, що увійшло в історію: Папа ховає свого попередника. Бенедикт XVI, що помер 31 грудня 2022 року, відійшов у вічність через 10 років життя у ватиканському монастирі після своєї відставки. У той холодний день труну першого з XIII століття Папи-емерита виставили для прощання перед 50 тисячами людей, що зібралися на площі Святого Петра.

Світлина: Vatican Media

«Бенедикте, вірний друже Нареченого, нехай твоя радість буде повною тепер, коли ти чуєш Його голос нині і навіки», – сказав у своїй проповіді Папа Франциск. Позначена великою тверезістю, меса завершилася незвичайним жестом, коли Папа Франциск поклав руку на кипарисову труну свого попередника на зворушливий знак прощання.

Світлина: Tiziana Fabi / AFP

31 січня-5 лютого: подорож Африкою в ім'я миру

Подорожуючи Африкою, Папа відвідав дві країни, що живуть під знаком насильства. У Демократичній Республіці Конго він зустрівся з жертвами на сході країни та засудив етнічні й економічні механізми, які кинули регіон у прірву. Закликаючи Захід «Руки геть від Африки!», глава Католицької Церкви на переповненому стадіоні Кіншаси також засудив корупцію.

У Південному Судані Папа зустрівся з двома лідерами країни, яку роздирають етнічні чвари і фінансові інтереси. Чотири роки тому понтифік став перед ними навколішки і поцілував їхні ноги, благаючи про мир.

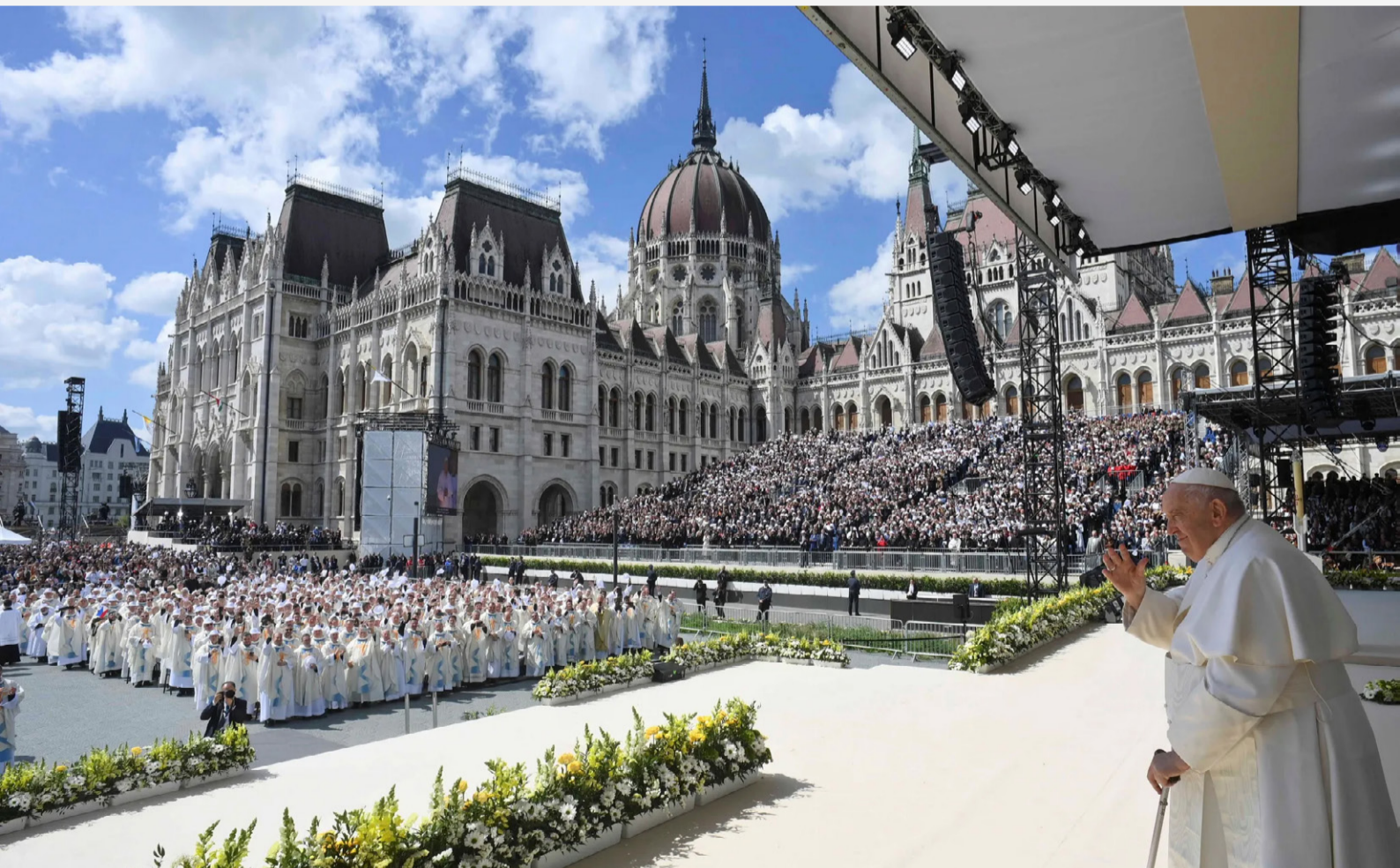
29 березня і 7 червня: Папа двічі госпіталізований

2023 рік ознаменувався двома госпіталізаціями Папи Франциска. 29 березня понтифіка госпіталізували до клініки Джемеллі для лікування респіраторної інфекції. Після курсу лікування антибіотиками він виписався і на деякий час полегшив свій графік.

З 7 по 16 червня Папа знову перебував у лікарні, де йому зробили операцію на черевній порожнині. 11 червня, вперше за час свого понтифікату, він відклав публічне читання недільної молитви «Ангел Господній», щоб відпочивати, згідно зі вказівками лікарів. Під час його госпіталізації Ватикан вирішив широко інформувати громадськість про стан здоров'я понтифіка, навіть дозволивши його хірургу відповісти на запитання журналістів.

28–30 квітня: поїздка до Угорщини

Наприкінці квітня Папа Франциск відвідав Будапешт – вже вдруге за час свого понтифікату. Вперше він побував в Угорщині у вересні 2021 року під час Євхаристійного конгресу.

Світлина: Handout / VATICAN MEDIA / AFP

Всупереч своїй незгоді з міграційною політикою Віктора Орбана, понтифік релятивізував значення свого першого візиту. Через півтора року, коли почалася війна в Україні, ватиканська дипломатія зі своїм бажанням «дипломатичного вирішення конфлікту» виявилася суголосною з курсом Угорщини. Перебуваючи «на порозі» України, Папа закликав Європу до «креативних зусиль заради миру». Він також високо оцінив сімейну політику країни, виступаючи проти «гендерної ідеології» та абортів і висловив застереження щодо «самореферентного популізму». Папа Франциск також мав зустрічі з угорською греко-католицькою громадою і з митрополитом РПЦ Іларіоном Алфеевим.

1 липня: призначення архієпископа Фернандеса префектом Дикастерію віровчення

Кардинал Віктор Мануель Фернандес
Світлина: Antoine Mekary / ALETEIA

Це, безсумнівно, найбільш знакове призначення 2023 року. Близький до Папи особисто, аргентинський кардинал Віктор Мануель Фернандес вважається співавтором папського Апостольського повчання «Amoris laetitia».

Фернандес, що у вересні отримав від Папи кардинальського капелюха, надав нового стилю роботі Дикастерію віровчення, що полягає у незвично швидкому темпі відповідей на питання, які до нього надходять.

2–6 серпня: Папа Франциск зустрічається з молоддю в Лісабоні

Після участі у Світових днях молоді в Ріо (2013), Кракові (2016) і Панамі (2019) Папа цього року відвідав Лісабон, щоб зустрітися з молоддю з усього світу. 03 серпня він мав зустріч із п'ятнадцятьма молодими українцями, під час якої, згідно зі свідченням одного з учасників, плакав і говорив про своє безсилля. 5 серпня українські делегати прийшли на Хресну дорогу з Папою у футболках, на яких було зображено вбитих росіянами дітей.

Світлина: Duarte Antunes / JMJ Lisboa 2023

Часто відходячи від тексту й імпровізуючи, Папа звертався до молодих людей, просячи їх бути «місіонерами радості» і «світлом серед темряви нашого часу», а також наголосив, що Церква має приймати всіх, без виключення.

31 серпня – 4 вересня: Папа у монгольських степах

Відвідавши крихітну католицьку громаду Монголії, яка нараховує 1400 віруючих, Папа наголосив на місіонерському імпульсі цих зародкових церков, які зосереджені на основах християнського життя. З Улан-Батора він також зміг передати послання всій Азії, і зокрема Китаю, оскільки до Монголії на зустріч із Папою прибуло близько сотні китайських католиків. Він запевнив їх у готовності Церкви шанобливо йти поруч з ними і заохотив бути «добрими громадянами», що пролунало доволі неоднозначно з погляду на те, що у Китаї панує комуністична диктатура, яка використовує схвалену урядом «офіційну» Церкву як важіль свого впливу і пропаганди; при цьому у країні є і підпільна Церква, що страждає від репресій і зберігає вірність Риму.

Світлина: Alberto Pizzoli / AFP

Це був перший раз, коли нога Папи ступила на монгольську землю. У 2022 році Франциск також призначив для цієї країни першого кардинала – італійського місіонера, який служив там довгі роки, а у 2020 році був призначений єпископом.

22–23 вересня: Франциск у Марселі

Вдруге за час свого понтифікату, після поїздки до Страсбурга у 2014 році, Папа прибув до Франції – цього разу з дводенним візитом до Марселя.

Понтифік приїхав, щоби взяти участь у зустрічі середземноморських єпископів і молоді, які зібралися для обговорення спільних актуальних для регіону питань міграції і кліматичних змін. Цьогоріч у зустрічах брали участь і представники Чорноморського регіону, зокрема єпископ Станіслав Широкоградюк, ординарій Одесько-Сімферопольської дієцезії.

Світлина: Andreas Solaro / AFP

Попри закриті зустріч, яку Папа мав із президентом Франції Еммануелем Макроном, візит офіційно не був державним. Під час візиту, який французькі медіа підкреслено подавали як перший за 500 років папський візит до Марселя, Папа закликав французьких католиків до «нового стрибка у вірі, милосерді та надії» і заохотив Середземномор'я стати «лабораторією миру».

30 вересня: Папа розширює свою колегію кардиналів

Цьогоріч Папа Франциск продовжив оновлення колегії кардиналів – наразі його ставленики становлять майже три чверті нинішніх кардиналів, – ввівши у сан кардинала ще 21 особу.

Це вже дев'ята група кардиналів, призначених Папою Франциском за десять років понтифікату. До неї входять прелати «з периферії», а також люди, наближених особисто до Папи, і дипломати. На думку оглядачів, ці призначення зробили колегію кардиналів ще більш глобальною, багатонаціональною – і непередбачуваною, зокрема з огляду на наступний конклав.

4 жовтня: Папа публікує «Laudate Deum» напередодні кліматичного саміту у Дубаї

Через вісім років після своєї екологічної енцикліки «Laudato si'» Папа Франциск у день святого Франциска Ассізького опублікував Апостольське напоумлення «Laudate Deum», присвячене кліматичній кризі, поновлюючи свій заклик до інтегральної екології.

У ньому Папа засуджує кліматичних скептиків і нарікає на невдачі нещодавніх міжнародних кліматичних самітів. Він присвятив цілий розділ 28-ій Конференції сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату (COP28), закликаючи до впровадження «ефективних, обов'язкових і легко контрольованих» форм енергетичного переходу.

Через хворобу Папа був змушений скасувати поїздку у Дубай, де планував особисто проголосити главам держав і урядів світу своє послання. Замість нього промову виголосив Держсекретар Ватикану, кардинал П'єтро Паролін.

28 жовтня: підсумковий документ Синоду-2023

Вперше в історії миряни, чоловіки і жінки, мали змогу голосувати на Синоді єпископів. Увечері 28 жовтня, після майже місяця роботи за зачиненими дверима, 344 учасники Синоду схвалили підсумковий звіт, що стане путівником для останньої сесії Синоду, яка відбудеться у жовтні 2024 року.

© Antoine Mekary | ALETEIA

Світлина: Antoine Mekary / ALETEIA

40-сторінковий текст закликає Католицьку Церкву до більш активного «залучення кожного, а також висуває пропозиції щодо таких чутливих тем, як жінки і миряни, священство і дияконат, служіння і магістеріум, мир і клімат, бідні і мігранти, екуменізм та ідентичність тощо. Цей обережно складений документ також відображає напругу всередині Церкви та розбіжності між Північчю та Півднем.

22 листопада: Папа між Ізраїлем і Палестиною

Від самого початку війни на Близькому Сході, що спалахнула 7 жовтня після вторгнення ХАМАСу на територію Ізраїлю, Папа неодноразово закликав до припинення вогню. 22 листопада він зустрівся з представниками обох сторін: з родичами ізраїльських заручників, яких ХАМАС утримує у Газі, а потім з родичами постраждалих палестинців.

Дотримуючись лінії ватиканської дипломатії, понтифік намагався уникати відкритої підтримки будь-якої зі сторін. Втім, на практиці ця ініціатива неодноразово наражалася на нерозуміння і навіть відкрите обурення. Вже за два дні після початку конфлікту Ізраїль закликав Ватикан «утриматися від лінгвістичних двозначностей», які прирівнювали би агресора до жертви, а також закликав чіткіше засудити напад ХАМАСу. Ізраїль також критикував Ватикан за комунікацію з офіційним Іраном. Вищезгадана листопадова зустріч також не обійшлася без непорозумінь: представники Палестини заявили, що Папа назвав події у Газі «геноцидом» і продовжували наполягати на цьому навіть після заперечень з боку речника Ватикану; члени ж ізраїльської делегації образилися на те, що Папа приділив їм мало уваги і не вислухав кожного, хто приїхав зустрітися з ним.

Середина грудня: завершальні слухання у скандальному фінансовому процесі

В очікуванні вердикту, який має бути винесений у середині грудня, великий фінансовий судовий процес у Ватикані, розпочатий у 2021 році, наближається до завершення. Це ознака готовності Папи реформувати економічну екосистему Святого Престолу, аж до згоди викликати кардинала Анджело Беччу для свідчення. Однак судовий процес зрештою виявився дуже складним для ватиканського правосуддя. І, яким би не був результат, він оприявнює менш ніж позитивну сторону діяльності Державного секретаріату Святого Престолу, центральної адміністрації Ватикану.

7 грудня: Сиро-Малабарська Церква на межі розколу

«Відновіть сопричастя і залишайтеся в Католицькій Церкві!» – закликав Папа у відеозверненні до індійської Сиро-Малабарської Церкви, застерігаючи її вірних від перетворення на секту. Разом із тим понтифік прийняв відставку глави цієї Східної Церкви кардинала Георгія Аленчеррі. Його архидієцезія Ернакулам-Ангамалі стала передовою лінією літургійної війни після того, як у серпні 2021 року було оголошено про набуття чинності реформи цього східного обряду. Реформа, схвалена на голосуванні Синодом єпископів, викликала обурення як серед духовенства, так і серед мирян, що вихлюпнулося у вуличні акції насильства і непокори. Кілька разів Папа просив їх підкоритися, надсилаючи листи та емісарів, але безуспішно – так, у серпні цього року противники реформи напали на папського делегата, а той у відповідь пригрозив незгодним священникам видаленням зі священницького стану.

Додаток: миротворча місія Папи (літо)

У своєму аналізі «Aleteia» не згадала про ще одну річ, важливу у контексті України: миротворчу ініціативу Папи, для втілення якої він послав свого представника, кардинала **Маттео Дзуппі**, відвідати спершу Україну, а потім Росію. Під час візиту в Україну він зустрівся, зокрема, з Президентом Зеленським, який наголосив, що припинення вогню й замороження конфлікту не приведе до встановлення миру. У Москві кардинал Дзуппі зустрівся з Патріархом Кірілом і скандальною дитячою омбудсменкою, причетною до викрадення українських дітей, однак особисто Путін не захотів з ним спілкуватися. Конкретних рішень, про які було би відомо, цей візит, за словами керівництва держави-агресора, не приніс.

Після поїздки у Москву кардинал Дзуппі також відвідав США і Китай, де, зокрема, обговорив війну в Україні з вищим керівництвом обох держав. Після цього миротворча місія Папи, яку доволі жваво обговорювали протягом літа і на яку покладалися певні надії, щезла з радарів медіа.

Переклад українською мовою: католицький суспільно-релігійний інтернет-часопис «CREDO»; джерело: [пресслужба](#) Секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ

**Бачачи твою проти полчищ сатанинських
сміливість, всі чини ангельські з радістю пішли
вслід за тобою на битву за ім'я і славу свого
Владика, взиваючи: «Хто як Бог?»**

(з акафісту до св. Архистратига Михаїла)

Архистратиг Михаїл – скульптура роботи
Анатолія Куща, встановлена 2002 року
в Києві на Майдані Незалежності
на Печерських воротах

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

24.02.2022 – ?

Випуск 45 «Хроніки періоду великої війни»

Автор: Александер Малаховський

СНАЙДЕР, ПЛОХІЙ ТА ГРИЦАК РАЗОМ ІЗ КОЛЕГАМИ ЗАПОЧАТКОВУЮТЬ ПРОЄКТ «УКРАЇНСЬКА ІСТОРІЯ: ГЛОБАЛЬНА ІНІЦІАТИВА»

27.11.2023 р.

90 науковців, зокрема Тімоті Снайдер, Сергій Плохій та Ярослав Грицак доєднуються до масштабної дослідницької ініціативи з вивчення глибинної історії України – проєкт називається «Українська історія: глобальна ініціатива». Презентація проєкту пройшла у Британському музеї 27 листопада. Про це «Суспільному Культура» повідомила пресслужба проєкту.

Над ініціативою працюватимуть 50 українських та 40 міжнародних науковців. Вони розроблятимуть близько 70 тем, досліджуючи їхні зв'язки та взаємозалежність.

У межах трирічної програми історики проведуть десятки незалежних досліджень, які охоплюватимуть часи від передісторії українських земель до сьогодення.

Засновники проєкту зазначають, що будуть використовувати «інноваційні міждисциплінарні підходи, нові технології, шукатимуть нового емпіричного і концептуального осмислення».

«Досліджуватимуться такі теми, як початок розселення людства, поширення індоєвропейських мов, відносини між класичною Грецією та Чорноморським регіоном, Європа епохи вікінгів, стосунки між Візантією та Києвом, а також сучасні питання націєтворення та імперії», – йдеться в описі.

«Українська історія: глобальна ініціатива» – це благодійна організація, яка регулюватиметься Комісією з питань благодійності Англії та Вельсу. Проектом керуватиме незалежна рада директорів. До її складу належать, зокрема, політик і дипломат Карл Більдт, історикиня й лавреатка Пулітцерівської премії Енн Еплбаум, митрополит-архієпископ Української Греко-Католицької Церкви Борис Гудзяк, поет та новеліст Сергій Жадан і засновник ініціативи та мільярдер Віктор Пінчук.

Снайдер, Плохій та Грицак разом із колегами започатковують проєкт «Українська історія: глобальна ініціатива»

Під час презентації проєкту в Британському музеї відбулася також дискусія на тему «Україна і світ: переосмислення історії».

Тімоті Снайдер, професор історії Єльського університету, який розробляв академічну концепцію проєкту впродовж останніх трьох років, та є головою міжнародної академічної консультативної ради та членом ради директорів програми «Українська історія: глобальна ініціатива», зазначив:

«Ця ініціатива залучатиме фахівців із різних дисциплін з усього світу, які працюватимуть з використанням як традиційних методів, так і нових технологій, що допомагатиме нам досліджувати глибоке минуле. Україну тут слід розуміти в дуже широкому контексті, як її землі та народи, які заселяли їх від самого початку. [...]

Україна – це територія, де наше стандартне уявлення про історію може бути переглянute і збагачене».

«Переосмислення української історії у глобальному контексті може бути важливим для української перемоги, це шанс зробити світ кращим», – сказав Ярослав Грицак, співголова міжнародної академічної консультативної ради та професор історії Українського католицького університету. [...]

Олеся Котубей, [«Суспільне Культура»](#); світлини надані пресслужбою проєкту

ПЕРША ЛІТУРГІЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ у м. КУЛЬМБАХ

06.12.2023 р.

У середу, 6 грудня 2023 року, у день Святого Миколая Чудотворця, покровителя української персональної парафії у всій Франконії з осідком у м. Бамберг, було відслужено першу Святу Літургію українською мовою у візантійському обряді для українців, які мешкають у м. Кульмбах та околицях.

Перед Літургією українські вірні мали можливість приступити до Сповіді. А опісля урочистого богослужіння до українських вірних м. Кульмбах завітав з подарунками святий Миколай.

В урочистій Літургії взяли участь також місцевий парох німецької римо-католицької парафії о. Ганс Роппельт та представники місцевого Карітасу, яким український душпастир о. Іван Сохан від імені всієї української громади висловив слова подяки за велику гостинність та неймовірну організаційну підтримку у соціальному служінні для українців у Кульмбаху.

До цієї історичної події стали причетними парафіяни з Бамбергу, зокрема пані Мар'яна, Дарія та пан Володимир, а також родина Васьків з м. Кобурґ.

Від тепер богослужіння для українців у Кульмбаху будуть відбуватися регулярно 1–2 рази на місяць за індивідуальним графіком з нагоди окремих свят у місцевому центральному храмі німецької римо-католицької громади Unseren Lieben Frau (Kalte Marter 1, 85326 Kulmbach), двері якого люб'язно відчинив місцевий парох Ганс Роппельт.

Також від тепер у цьому центральному католицькому храмі у середмісті Кульмбаху є справжнє молитовне покуття з іконами і українськими вишивками, де кожен бажаючий серед тижня може прийти помолитися і запалити свічку у своїх молитовних намірах, особливо ж за мир в Україні. [...]

Джерело: ukrainische-kirche.eu

«ОКУПАЦІЙНА ВЛАДА ПЕРЕЖИВАЄ ВНУТРІШНІЙ ТВАРИННИЙ СТРАХ І АГОНІЮ»

08.12.2023 р.

У четвер, 7 грудня, було оприлюднено «розпорядження» російської окупаційної влади про заборону на окупованій території Запорізької області діяльності Української Греко-Католицької Церкви, а також організацій соціального служіння, які займаються гуманітарною підтримкою населення на окупованих і деокупованих територіях: благодійної організації «Карітас» та «Ордену Лицарі Колумба».

«Розпорядження» підписав т. зв. голова окупаційної адміністрації Запорізької області Євген Балицький ще 26 грудня 2022 року, проте Департамент інформації УГКЦ довідався про це лише тепер, повідомляє прес-служба УГКЦ.

Безпідставну заборону діяльності УГКЦ окупанти аргументують нібито зберіганням «вибухових речовин і вогнепальної зброї на території культових споруд і допоміжних приміщень», а також тим, що УГКЦ здійснює діяльність «з порушенням законодавства про релігійні та громадські організації російської федерації». Зокрема, йдеться про «участь парафіян у масових заворушеннях та антиросійських мітингах у березні-квітні 2022 року», «розповсюдження літератури із закликами до порушення територіальної цілісності російської федерації», «активну участь громад УГКЦ на території Запорізької області в діяльності екстремістських організацій і пропаганді неонацистських ідей» тощо.

Львів, пл. Ринок, 1906 р. Митрополит Андрей Шептицький здійснює чин освячення Йорданської води.
Світлина та текст: Ranko Lemberger/ФБ

Отець Сергій Гончаров – монах-редемпторист з Білорусі, який довгий час був куратором у Колегіумі Українського католицького університету, та долучався до будівництва храму Церкви Різдва Пресвятої Богородиці у тимчасово окупованому Бердянську, яка підпадає під «ліквідацію», прокоментував:

«Зі століття в століття вони [росіяни – ред.] роблять те саме. Я не раз дивувався у себе вдома, чому їхня катедра в Мінську так подібна на костел, аж поки не почитав історію і не зрозумів, що це і є костел, захоплений МП. Вони заборонили греко-католиків на теренах, які відшматували від Речі Посполитої, і позабирали собі їхні церкви. Аналогічні речі бачимо і нині. Однак будівлі будівлями, найбільший біль – люди. Вже понад рік в полоні знаходяться отці-редемптористи Іван Левицький і Богдан Гелета».

1948 рік, Собор Святого Юра.
Світлина: Володимир Мельник

Свого часу радянська влада у 1946 році під час «псевдособору» у Львові ліквідувала Українську Греко-Католицьку Церкву, яка до відновлення незалежності України діяла у підпіллі. Цей період в історії УГКЦ отримав назву «катакомбна Церква». **Яке історичне підґрунтя поведінки сучасної російської окупаційної влади, чи історія з ліквідацією Української Церкви повторюється сьогодні – ми запитали в історика, директора Інституту історії Церкви, проректора УКУ Олега Турія.**

Пане Олеже, коли розпочалася повномасштабна війна, багато українців, маючи досвід голодоморів, ліквідації Церкви, заслань і багатьох спроб знищення нас як нації, усвідомлювали, що може статися. Ви як історик, після 24 лютого 2022 року припускали, чим може обернутися повномасштабне вторгнення, зокрема для Української Церкви? Якщо подивитися на цей конкретний «документ» про ліквідацію УГКЦ нині і звернутись до нашого минулого про ліквідацію УГКЦ у 1946, чи можемо сказати, що історія повторюється?

Олег Турій: Сама історія ніколи не повторюється, тому що всі події є унікальними та оригінальними, вони відбуваються у реальному часі, в певному конкретному місці. Але є речі, які все-таки повторюються, – йдеться про мотивації, принципи, якими керуються ті чи інші особи або інституції, які успадковують досвід своїх попередників. У цьому сенсі ми можемо говорити про повторення певної моделі, яка закорінена в імперській самосвідомості Росії, починаючи від часів Петра I. Пригадаймо хоча б ситуацію, коли він особисто вбив кількох священників у Полоцьку через те, що йому не подобалася Унія [поєднання православної Київської митрополії з Римом, проголошене на соборі в Бересті у 1596 році (Берестейська) унія, – ред.], мовляв, це ворожа релігія.

Бандура, яку ножем вирізьбив отець Володимир Чучман на засланні.

Світлина: Радіо Свобода

Набагато жорстокішу політику в стосунку до цілої Церкви проводила Катерина II, коли до складу Росії перейшла частина українсько-білоруських земель після поділів Речі Посполитої. За допомогою репресивної військової сили, через залякування та підкуп священників і єпископів, тодішню Українсько-Білоруську унійну [греко-католицьку] Церкву примусово «возз'єднали» з російською.

Продовжив цю політику Микола I, який у 30-х роках XIX століття офіційно проголосив на скликаному псевдособорі у Полоцьку повну ліквідацію Унії в росії. Тоді навіть була видана спеціальна медаль «про повернення блудних синів і дочок до російської церкви-матері». Фактично ж проводилася облудна політика під головним гаслом, що в російській державі має бути лише одна Церква – привілейована, і водночас інструменталізована для цілей внутрішньої і зовнішньої імперської політики.

Речі для богослужіння у роки підпілля.

Світлина: Радіо Свобода

і сталінський режим, «ліквідовуючи унію» не лише на тих землях, які увійшли до складу Радянського союзу, тобто в Галичині і на Закарпатті, а й в сусідніх державах, намагаючись створити своєрідний «православний Інтернаціонал» під егідою контрольованої радянськими спецслужбами Московської патріархії.

Нічого дивного, що теперішній путінський режим, який захоплюється тиранією Сталіна, наслідуює її у всьому і намагається відродити імперію, провадить ту саму політику знищення Церкви, яка не підкоряється його владі.

Сучасний рашистський режим має того самого ворога – Українську Греко-Католицьку Церкву бодай через те, що вона є українською. Але особливо тому, що вона є католицькою. Вона в'яже українців зі світом, зі Вселенською Церквою, зокрема з європейською спільнотою. З точки зору імперської політики, ліквідація УГКЦ виглядає логічною, якби прикро нам не було це констатувати. Усвідомлюючи це, ми тим більше повинні боротися і за нашу державну незалежність, і за наше право на існування як народу, і за збереження релігійних свобод в Україні чи деінде.

Так виглядав престіл на підпільній квартирі.

Світлина: Радіо Свобода

Фактично нинішня російська влада послуговується тими самими методами, що й радянська: священників ув'язнюють, ліквідовують церкви, відбирають майно. На вашу думку, вони застосовують ті самі методи, бо комунізм так і не був визнаний злочинним режимом, а виконавці злочинів не були покарані?

О. Турій: Я пригадую слова в'язня окупаційної адміністрації в Донецьку, покійного професора Ігоря Козловського, який потерпів за те, що відстоював принципи релігійної свободи і людської гідності, навіть перебуваючи в рашистській неволі.

На одному з круглих столів на тему релігійної ситуації на окупованих територіях Криму й окремих районів Донецької та Луганської областей, пан Ігор зазначив, що ці маріонеткові структури, насаджені путінським режимом, проводять ще жорстокішу і цинічнішу політику, ніж це здійснювалося у часи радянського режиму [йдеться про дискусію, присвячену етичному підходу до політики у галузі свободи віросповідання, яка відбулася у вересні 2022 року в Аналітичному Центрі УКУ в Києві, – ред.].

Зло вдосконалюється. Воно вдосконалюється на крові людей, бо потребує її для власного самоутвердження. Зараз окупаційна влада переживає внутрішній тваринний страх, агонію, адже їхній режим може розвалитися. Вони бояться пережити цю катастрофу і тому жорстоко поводяться з будь-якими проявами інакодумства. Ми бачимо, як розганяли мітинги в Росії, як знищували, отруювали, вбивали за кордоном тих, хто наважувався говорити про загрозу тиранії та про захист демократії. Діє репресивне законодавство, де люди зобов'язані реєструватися як іноземні агенти, якщо їх підозрюють у зв'язках з т. зв. закордонними осередками.

Архів Любомира Криси (RFE/RL)

17.09.1989 р., Львів, маніфестаційний похід за легалізацію УГКЦ, в якому взяли участь, за різними даними, від 150 до 200 тисяч людей

Є й інший важливий момент, який ми часто не беремо до уваги. В Росії офіційно, за законом, російська православна церква і ще кілька т. зв. традиційних спільнот мають особливий статус. Зареєструвати будь-яку іншу релігійну спільноту, яка не належить до РПЦ та цих вибраних конфесій, практично неможливо. Тому що для цього вони мали б отримати дозвіл від православного єпископа.

Фактично у Росії після розвалу Радянського союзу і до сьогоднішнього дня громади Української Греко-Католицької Церкви офіційно незареєстровані, а діють лише як своєрідні філії при римо-католицьких парафіях, перебуваючи під постійним наглядом і контролем.

Їм не дозволяють будувати храми, заборонено проводити будь-яку публічну діяльність. Подібна політика імплементується на тих українських територіях, які Росія тимчасово захоплює, але з більшою жорстокістю. Бо тут вони зустрічаються просто з іншим типом поведінки, релігійності,

а найголовніше, з людською свободою і гідністю. Водночас, коли ми в Україні намагаємося відновити історичну справедливість, повернувши ПЦУ та УГКЦ їхні храми, які російська церква окупувала, то росіяни на весь світ кричать, що ми придушуємо їхні права і свободи на віросповідання.

30.03.1991 р., Львів, люди зустрічають митрополита Мирослава Любачівського.

Світлина: Радіо Свобода

Пане Олеже, в Інституті історії Церкви ви багато років з іншими істориками записували й документували історії свідків катакомбної Української Греко-Католицької Церкви, яка діяла під забороною в Радянському союзі. Про що ці історії?

О. Турій: Інститут історії Церкви розпочав збирати свідчення про підпілля УГКЦ з 1992-го року, тобто майже через 50 років відтоді, коли ці переслідування відбувалися. Тож, очевидців найжорстокіших катувань і вбивств практично не залишилося. Люди пригадували здебільшого те, що чули від інших. До прикладу, за розповідями спів'язнів, василіянських монахів у Дрогобичі, просто знищили у 1941 році, зваривши в казані у тюрмі. Знаємо історії про те, як священників, кидали в одиночні камери, в підвальних приміщеннях, де була вода по коліна і людина не могла навіть виспатися. Через кілька днів таких тортур, дехто просто не витримував фізично і психічно, люди були готові підписувати документи про «розкаяння», щоб хоч якось уникнути смерті, хоч навіть це не завжди рятувало від подальших загроз і поневірянь.

Оповідати про ці речі свідкам катакомбної Церкви було складно. Вони воліли говорити не так про власні чи своїх близьких страждання, як про злочинність самої безбожної тоталітарної системи. Частина людей після пережитого навіть з певним християнським смиренням ставилися до того всього, що відбулося. Для них найголовнішим було те, щоб таке більше ніколи не повторилося.

У цьому, як на мене, криється важлива проблема. Травматичний досвід, який ми маємо з часів комунізму, не був до кінця переосмислений, проговорений, а тим більше вигоєний, залікований навіть в Україні. А самих виконавців злочинів не було покарано.

У Росії паростки нового мислення, які кволо проростали в 1980-х роках, були швидко придушені переляком від розвалу Радянського союзу. Теми злочинів були табуйовані, а сьогодні вони виринають звірськими фактами поведінки російських солдатів і їхньої окупаційної адміністрації щодо українців.

Це є трансгенераційний травматичний досвід, який проявляється у різний спосіб. У Росії ми бачимо його переродження шляхом помноження зла. В Україні він спрямований на переосмислення минулого, навіть прощення тих, хто визнає свою провину. Очевидно, від сьогоднішнього путінського режиму і тих, хто його масово підтримує, очікувати чогось подібного поки що не варто. Тому наша надія і віра найперше у Збройні сили України і в нашу перемогу. Ми віримо, що спільними силами, за підтримки міжнародної спільноти, Україні вдасться відстояти державну суверенність, людську гідність, релігійну свободу.

Росія часто спекулює цими питаннями, піднімає великий крик навколо «гоніння» своєї резидентури, цинічно і брутально використовуючи її для своїх цілей, включно з наведенням ракет і здачею проукраїнських патріотів на окупованих територіях. Для них цих фактів не існує, натомість існують уявні «гоніння», коли людину позбавляють тимчасово можливості користуватися мерседесом.

19.01.1990 р., вид на площу Ринок у Львові під час відзначення свята Водохреща Українською Греко-Католицькою Церквою.
Світлина: Радіо Свобода

Як Україна повинна зараз відреагувати на розпорядження окупаційної російської влади про ліквідацію нашої Церкви на тимчасово окупованих територіях у Запорізькій області?

О. Турій: Брехня російської пропаганди є загальновідома. Оприлюднення інформації про заборону діяльності УГКЦ на окупованій частині Запорізької області – ще один задокументований злочин Росії. Наша мета і мета усього цивілізованого світу – фіксувати злочини, згадувати тих, які потерпіли, домагатися визволення тих, хто перебуває в ув'язненні. Маємо для цього залучати усі можливі засоби і способи. Але найголовніше, аби світ усвідомив – доки існує путінський режим, загроза для демократії та свободи (включно з релігійною) також буде існувати.

Розмовляла Вероніка Саврук, текст Анастасія Юристовська;
джерело: zaxid.net; ілюстративні світлини від редакції «ХГ»

ТУТ І ЗАРАЗ ТВОРИТЬСЯ ІСТОРІЯ ТА ВИБОРЮЄТЬСЯ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, – Аліна Михайлова, військовослужбовиця, студентка УКУ

13.12.2023 р.

«Ніхто не вимагає падати в ноги і дякувати військовим мільйон разів – ні. Ми говоримо про базові речі, які вимагає військовослужбовець, який віддав країні і нації частину свого часу і життя, а іноді й саме життя. Сім'ї цих людей заслуговують на безмежну повагу і підтримку. Бо зараз є історія, коли ти відслужив, загинув, тобі подякували

і на цьому все. А залишаються діти, матері, дружини, які будуть із цим жити вічно. Має бути політика пам'яті, яка в нас зараз теж відсутня», – **Аліна Михайлова, волонтерка, активістка, керівниця медичної служби «УЛЬФ» батальйону «Вовки Да Вінчі».**

Аліна Михайлова – студентка магістерської програми Школи публічного управління УКУ. Після повномасштабного вторгнення дівчина взяла академвідпустку, і пішла захищати Україну на фронті. У інтерв'ю проекту «Розмова» Аліна розповіла про важливість політики пам'яті, втрату коханого та ситуацію на фронті. Переглянути інтерв'ю можна за [посиланням](#)

Ділимося короткими тезами:

- Маємо розуміти, що сьогодні національна безпека є базовою і найвищою метою попри будь-які політичні історії чи політичні амбіції деяких людей. У нас стоїть питання на право нашого існування. Якщо хтось тішить себе ілюзіями, що ми на переможному шляху, то ні – ми не там. Інтерв'ю

Валерія Залужного, яке вийшло 1 листопада, стало для всіх таким шоком, хоча він написав дуже дипломатично про речі, які відбуваються сьогодні на фронті.

- Ми сьогодні у двох різних світах. Наш підрозділ виїхав з Куп'янського напрямку, де відбувалося просто пекло. Те, що ти там бачиш і те, що чуєш по рації, – це те, що залишиться з тобою назавжди. А потім повертаєшся до Києва, де хтось каже: «Ми воюємо за те, щоб тут люди пили каву». Я не воюю за те, щоб хтось пив каву. Я воюю за свою країну. Я не воюю за те, щоб дорослі мужики тягали гири в спортзалі, а ввечері в клубах «отжигали» під якусь Лободу. Я не за це воюю. Не потрібно тут підміняти поняття.

- Я теж хочу жити тут і зараз. Просто ми іноді заміняємо фокус того, що означає «жити тут і зараз». Для когось це святкувати величезне весілля і витратити на нього мільйони гривень, або виїхати з країни й жити так, наче тебе війна не стосується. Друга сторона живе десь в Ямпільських лісах чи в посадках Куп'янська, і для них це означає «жити тут і зараз». Тому що саме на лінії фронту зараз твориться історія і виборюється незалежність. Це два світи, які з кожним місяцем один від одного віддаляються.

Джерело: УКУ/ФБ;
світлина: соцмережі Аліни
Михайлової
та зняток з інтерв'ю
для YouTube-каналу
«Розмова»

«КОБЗАР НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ»: У КИЄВІ ПРЕЗЕНТУВАЛИ КНИЖКУ СПОГАДІВ БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА ПРО ПАТРІАРХА ЛЮБОМИРА

19.12.2023 р.

19 грудня в Центральній бібліотеці імені Тараса Шевченка для дітей у Києві відбулася презентація книжки «Кобзар Незалежної України. Блаженніший Святослав про Блаженнішого Любомира» – книжки спогадів Глави УГКЦ про патріарха Любомира Гузара.

Книжку презентували Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав та п. Оксана Климончук, яка записала й упорядкувала його спогади. Модерувала розмову поетеса п. Мар'яна Савка, засновниця і головна редакторка «Видавництва Старого Лева», яке й видало книжку.

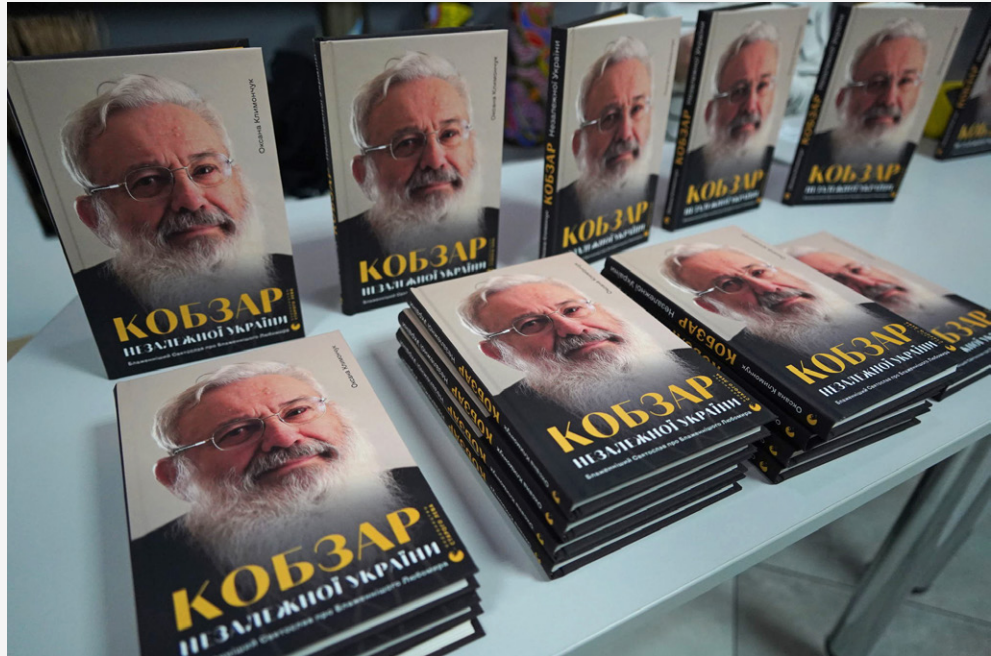

Книжка «Кобзар Незалежної України» вустами Глави УГКЦ Блаженнішого Святослава розповідає про шлях Любомира Гузара до патріаршества УГКЦ, його роль у становленні української незалежності, розвитку Церкви після розпаду СРСР, а також про те, як йому вдалося посприяти приїзду папи Івана Павла II та змінити ставлення світу до України.

За словами упорядниці книжки п. Оксани, ідея її написання виникла через два роки після смерті блаженнішого Любомира Гузара, однак назва видання була готова ще до того:

«Назва виникла тоді, коли ми прощали патріарха Любомира, коли я послухала прощальну проповідь Блаженнішого Святослава, у якій він тоді назвав його кобзарем. Це мені дуже запам'яталося. Тоді ще не було ідеї зробити щось із цією назвою, але вона жила зі мною».

Блаженніший Святослав зазначив, що презентація стала нагодою вшанувати пам'ять великої людини – блаженнішого Любомира, адже цього року відзначаємо його ювілей – 90-річчя від дня народження: *«Багато різних подій, які цього року ми хотіли організувати, мають одну мету – все зробити, щоби з плином часу його постать не віддалялася від нас, а навпаки приближалася».*

«Коли ми говоримо про блаженнішого Любомира, то говоримо справді про велику людину... Згадуючи про велетнів духа, яких посилав нашому народові й нашій Церкві Господь – праведного митрополита Андрея Шептицького, великого, мужнього, незламного патріарха Йосифа, – можемо сказати, що блаженніший Любомир є з їхнього товариства», – наголосив Предстоятель УГКЦ.

Презентація книжки відбувалася у форматі розмови та спогадів про світлої пам'яті патріарха Любомира Гузара, на завершення якої Блаженніший Святослав звернувся до присутніх із проханням не переривати особистий стосунок із блаженнішим Любомиром та не залишати його самого у крипті Патріаршого собору. Відтак кожного запросив залишити і свої думки та спогади про кардинала у книжці, що перебуває у крипті собору.

Джерело: [Департамент інформації](#) УГКЦ

З УКРАЇНСЬКОЮ КОЛЯДОЮ ДО УРЯДУ ІСЛАНДІЇ

20.12.2023 р.

У передріздвяні дні 19–20 грудня 2023 року українська спільнота відвідала з колядою Президента Ісландії Гвюдні Йоуганнессона, а також Прем'єр-міністра Ісландії Катрін Якобсдоттір.

Українці дякували ісландцям за допомогу народу України в часі загарбницької війни з боку російських окупантів, за можливість безпеки для дітей і тим, хто попросив захисту у цій країні.

У свою чергу урядовці Ісландії виразили свою солідарність з усіма українцями та запевнили у подальшій підтримці українців у цей важкий час боротьби за незалежність.

Повідомив о. Михайло Іваняк, редемпторист; джерело: ukrainische-kirche.eu

БОГ ПРИХОДИТЬ ТАМ, ДЕ БОЛИТЬ

25.12.2023 р.

Бог є близько нашого болю: твого болю, болю України, болю усіх людей, які переживають насилля, кривду, над якими хоче запанувати Ірод.

Дуже важливо нам у цей час лютої, лукавої війни, коли природно відчувати втому і зневіру, пам'ятати, що Бог є близько, Він приходить – з нами Бог!

Владика Борис Ґудзяк

ПРЕЗИДЕНТ УКУ, АРХИЄПИСКОП І МИТРОПОЛИТ
ФІЛАДЕЛЬФІЙСЬКИЙ УГКЦ У США

путін, як Ірод, хоче настрашити нас, збентежити, загнати в кут, заставити тебе і мене опустити руки. Підшіптує ворог людського народу: ти не такий, ти приречений, ви програєте і я запаную.

Але не буде так – Божа правда переможе. Буде це парадоксально, таїнственно – там, де світить зірка, де немовлятко серед бидлят.

Слухаймо цей голос благословення. Споглядаймо і приймаймо Божу близькість.

Хай Божа сила долає нашу втому. Хай Божа правда перемагає всяке переслідування. Нехай той Бог, який стає людиною, щоб ми стали як Бог, буде завжди з нами – у наших серцях, у наших домівках, у нашій Богом благословенній Україні.

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ! СЛАВІМО ЙОГО!

Слово Архiepіскопа і митрополита Філадельфійської Архiepархії УГКЦ, президента УКУ владика Бориса Ґудзяка з нагоди Різдва (фрагмент); джерело: УКУ/ФБ

АВТО ДЛЯ ПОРЯТУНКУ УКРАЇНСЬКИХ ВОЇНІВ

25.12.2023 р.

25 грудня 2023 року, в день Різдва Христового, Преосвященний владика Богдан освятив медичний автомобіль, який буде передано у військовий госпіталь м. Святогірськ. Ця чергова підтримка українських захисників стала можливою завдяки українській громаді з міста Аугсбург, згромадженню сестер місіонерок Найсвятішого Ізбавителя та АР «Волонтерська Сотня Мюнхена».

«Просимо Господа миру для України, але той мир має велику ціну, пам'ятаймо про це – сьогодні українські воїни жертвують своїм життям, щоб ми могли святкувати Різдво у безпеці та мирі. Пам'ятаймо про них і підтримуймо їх молитвою та добрими ділами. Робімо все, що в наших силах, а навіть і понад наші сили! Бог є з нами, але ми маємо бути об'єднані в любові, солідарності і підтримці наших захисників. Тільки разом і з Божою поміччю ми осягнемо мир, свободу і життя в рідній Україні», – звернувся до усіх присутніх владика Богдан.

Джерело: ukrainische-kirche.eu

І В НАШОМУ УКРАЇНСЬКОМУ «НАЗАРЕТІ» ЩЕ ЗДІЙСНИТЬСЯ ЧУДО ПРЕОБРАЖЕННЯ НАРОДУ, – Мирослав Маринович

30.12.2023 р.

ДОРОГА СПІЛЬНОТО УКУ! ДОРОГІ ДРУЗИ!

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

Трохи незвично вітати вас із Новим Роком уже по Різдві, а не до нього, як колись. Але що залишилося б із нашого життя, якби з нього вилучити всі зміни?! Я радий що ми як спільнота спокійно і з довірою прийняли нову реальність, а тепер тільки справа за тим, щоб ту нову реальність заповнити світлим і добрим змістом.

На жаль, Україна й цього 2023 року перебувала в епіцентрі світової турбулентності. Атака ХАМАСу нічого принципово не змінила: просто геополітичне «запалення» проникло і в інші ділянки серединного простору планети. А Київ та Єрусалим стали акупунктурними її точками, які впливають на стан усього земного організму. У новому році можуть додатися нові, але дві нинішні – залишаться.

Прожитий рік вразив нас також тим, що світ почав реагувати на війну в Україні не так, як ми сподівалися. Час захоплення українцями і подивування їхньою мужністю минає. Поріділи жертви. З'явилося бажання відгородитися від того, що приносить втому.

Але не будьмо надто критичними до наших партнерів на Заході. Зауважмо, що точно в такому ракурсі бачать наші фронтовики й нас самих, тобто український тил. Їх також болить, що наше захоплення часом переходить у розчарування, що поріділи наші жертви, що так багато людей прагне наче відгородитися від війни.

Отож є в цьому феномені щось абсолютно об'єктивне, що ми маємо прийняти, – але є й суб'єктивне, малодушне, чого обов'язково треба позбутися. І дай нам, Боже, навчитись розрізняти одне і друге!

Обставини мого життя часом дозволяли мені глянути на життя нашого Університету наче збоку, і можу з радістю сказати, що я вражений і захоплений. Попри війну, УКУ живе, УКУ діє, УКУ не здається. Ми приходимо до нього наче до острівця стабільності та спокою серед моря тривоги. І за це я невимовно вдячний усій нашій спільноті. Звичайно, на рівні щоденного життя виникають якісь проблеми – не можуть не виникнути. Де є люди, там неминуче виникають проблеми. Але справедливим є і зворотний висновок: де є люди, там обов'язково будуть знайдені розв'язки тих проблем [в дужках мушу все-таки уточнити: де є мудрі люди...☺].

Тому я й бажаю спільноті нашого Університету мудро і вчасно розв'язувати тугі вузли щоразу нових викликів, успішно пройти через усі випробування і вийти з них сильнішими та впевненішими. Дякуємо Богові, що можемо при цьому спертися на плече друзів УКУ у діаспорі й добродійців по всьому світу, включно з Україною. Хай 2024 рік буде для них успішним і плідним!

Також бажаю нам усім зберегти у Новому Році ту виплекану нашими предками мудрість, що війна треба підтримати, пораненому обмити рани, покинутого – доглянути, голодного – нагодувати. Перелік цих діл милосердя невичерпний, але невичерпним у своїй доброті є й людське серце. Отож черпаймо зі своїх сердець цілі пригорщі любові та емпатії, які є основою міжлюдської солідарності. На цьому ми точно не втратимо, бо ви ж знаєте: хто віддає, той здобуває.

Робота Микити Тітова

А ще різдвяно-новорічна пора – це час, коли разом з увиразненим чудом Господнього народження стають можливими дива і в нашому житті. І хай тверезі прагматики говорять щось про тривалу війну, заморожений конфлікт і неминучий компроміс із Росією, людина віри, не відкидаючи поради розуму, все ж залишає у своїй душі місце для чуда. Бо «у людей це неможливо, Богові – все можливо» (Мт. 19, 26). І в нашому українському «Назареті», так довго затіненому й зневаженому, ще здійсниться чудо преображення народу.

**З цією вірою я бажаю вам вступити в Новий 2024 Рік і в ній перебувати завжди!
З Новим Роком, друзі!**

Мирослав Маринович, проректор із призначення та місії УКУ;
джерело: [сайт УКУ](#)

ПАПА РИМСЬКИЙ В ОСТАННІЙ ДЕНЬ РОКУ ЗАКЛИКАВ МОЛИТИСЬ ЗА «МУЧЕНИЦЬКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД»

31.12.2023 р.

Папа Римський Франциск після проказування молитви «Ангел Господній» у неділю, 31 грудня 2023 року закликав «не припиняти молитися за народи, які страждають від війни», згадавши першим «мученицький український народ».

«Не переставаймо молитися за народи, які страждають від воєн: за мученицький український народ, за палестинський та ізраїльський народи, за народ Судану і за численні інші», – зазначив понтифік.

EPA-EFEN/VATICAN MEDIA HANDOUT (Creative Commons)

Папа Римський Франциск цілує прапор України зі знищеного армією РФ українського села, який йому подарували разом з браслетом із металу з «Азовсталі» та пачкою солі з останньої партії комбінату «Артемсіль».

Ватикан, 24 лютого 2023 року, ілюстративна світлина

Папа Римський задав риторичні питання: «Скільки життів було загублено у збройних конфліктах? Як же багато смертей? Скільки руйнувань, скільки страждань, скільки бідності?».

«Ті, хто має інтерес у цих конфліктах, прислухайтеся до голосу сумління. І не забуваймо про багатостраждальних рохінджа!» – наголосив папа Франциск.

Папа також скерував думку до Нігерії, де святкування Різдва були «позначені актами насильства та нападами в штаті Плато, що призвели до численних жертв».

Раніше Папа Римський Франциск, звертаючись до вірян з лоджії базиліки Святого Петра у Ватикані, у різдвяному посланні попросив миру для України.

Джерело: [Радіо Свобода](#)

«ПОЧИНАЄМО ПИСАТИ НОВУ СТОРІНКУ НАШОЇ КНИГИ ЖИТТЯ», – владика Богдан у Мюнхені

01.01.2024 р.

«Ми починаємо новий календарний рік і починаємо писати нову сторінку нашої книги життя. Щойно перегорнули минулу сторінку, яку неможливо вирвати. Вона залишиться з нами на цілу вічність. Спробуймо переглянути це минуле життя і якщо там було щось, що Богові не подобається, що нам не миле і ми цього соромимось, просімо Бога, щоб Він очистив те все, що ми криво написали».

Такими словами розпочав свою проповідь в перший день нового 2024 року Преосвященний владика Богдан, апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії, очоливши Архиерейську Божественну Літургію в катедральному храмі Покрову Пресвятої Богородиці м. Мюнхен.

Дякуючи людям за їхню присутність у храмі, єпископ наголосив на тому, що дуже важливо є розпочати цей рік з молитви, з Богом і прожити цей час з Ним.

«Ми розпочинаємо цей день з ім'ям Ісуса на вустах, святкуючи також свято Обрізання ГНІХ. В біблійній мові ім'я означає не просто особу, але її природу, характер, місію і покликання. В імені Ісуса міститься все покликання Сина Божого, бо ім'я Ісус означає Спаситель. Він прийшов, щоб спасти люд свій весь і утішити всіх. Тож призивання імені Ісуса означає також призивання Його особи, а разом із нею того Божого спасенного діла, яке Господь довершив у таїнстві смерті та воскресінні», – сказав архиєрей.

«Від імені Ісуса втікали демони та відступали темні сили. Апостоли після своєї першої місії повернулись сповнені радості, бо іменем Ісуса підкоряли бісів. Там, де звучить ім'я Ісус, там відступає всяка темна сила. Це досвідчили апостоли також тоді, коли після Вознесіння вони ім'ям Ісуса виганяли демонів і зцілювали багатьох недужих. Ім'ям Ісуса ми спасаємось. Це Божа сила діє в особі Ісуса, коли ми призиваємо Його. Тоді Бог входить в наше серце, душу і тіло, щоб нас переобразити, зцілити, порятувати і спасти. Цю силу імені Ісуса за Його життя досвідчувало багато людей», – мовив проповідник, наводячи за приклад ще сліпого жебрака Вартимея, десятиох прокажених і розбійника на хресті, які з вірою призивали Ісуса та були ним спасенні.

«Наші матері цим іменем нас в колиці благословляли, знаменуючи над нами знак хреста. Молилися над нашою колискою, призиваючи ім'я Божого Сина, і тим охороняли нас від зла та від нещастя. А священник в церкві хрестив нас іменем Пресвятої Трійці, в якій є ім'я Ісус, бо там є друга особа Божа – вочлнений Син Божий. А відтак ми самі вчимося призивати ім'я Спасителя», – сказав владика Богдан.

На завершення свого духовного слова апостольський екзарх закликав людей до ревної молитви, щоб всяке зло відступило від їхніх душ, родин і від нашого народу.

«Молімося часто Ісусову молитву, бо її серцем є ім'я Ісус. Цей перший день нового року починаємо молитвою, а вкінці Літургії чуємо слова: "В мирі вийдім!", – а у відповідь співаємо: "В імені Господнім!". Ідімо через двері церкви з ім'ям Ісуса на вустах і в серці, а Господь подарує нам і нашим рідним довгоочікуване визволення і свій небесний мир», – сказав владика Богдан.

Джерело: ukrainische-kirche.eu; заголовок змінено

НАРОДЖЕННЯ ІСУСА ХРИСТА

Напевно, нам, християнам, до кінця годі усвідомити цю подію, яка сталася через народження Ісуса Христа. Бог являє себе людям. І те прагнення Бога, пошук Бога, яке завжди було і є в кожній людині. Бо ж людина створена на образ Божий, тому і шукає свого Творця. Однак цей пошук Господа може втамувати лише особиста зустріч з особою Христа.

Робота Андрія Ермоленка

В особі Христа Бог показує себе, являє себе. Показує, яким Він був відвічно і який Він тепер. Тому особа Христа – єдина, яка нас провадить до Бога, показує Його нам. Якщо зустрічаємося з Христом – зустрічаємося з нашим Господом. І ми, як християни, мусимо усвідомлювати що ми отримали. Ми отримали самого Господа в людському тілі!

Владика Венедикт Алексійчук/ФБ; заголовок та ілюстрація від редакції «ХГ»

ПОЗИВНИЙ «ДАВИД»: ПОЕТ АРТУР ДРОНЬ ПРО ТЕ, ЯК СТАВ СТРІЛЬЦЕМ, ПІШОВ НА ФРОНТ ТА ПРО СВОЇ УЛЮБЛЕНІ ПСАЛМИ

03.01.2024 р.

Поет Артур Дронь. Колаж: Вікторія Железна/«Суспільне Культура».

Поет Артур Дронь з Івано-Франківщини обрав свій позивний на фронті сам: одна з двох його улюблених книжок Біблії – «Давидові псалми».

«Я дуже люблю ці псалми, вони мене в житті супроводжують. Я до них звертався часто і на початку війни, тож обрав собі позивний за згадкою про цього Давида», – пояснив він.

Від початку війни він – стрілець в українському війську. У інтерв'ю на «Радіо Культура» Дронь розповідає про поезію, Біблію та службу на фронті. «Суспільне Культура» публікує текстову версію розмови.

«Я НЕ ВІРИВ, ЩО БУДЕ НАПАД»

► Розкажи про перший день війни та про своє рішення.

А. Дронь: 23 лютого я ще був чинним івент-менеджером у «Видавництві Старого Лева». Це робота часто стресова, але це була робота моєї мрії, я довго до неї шов. Я працював у найкращому в світі колективі з найкращими колегами. Практично жив тією роботою та отримував від неї величезне задоволення.

24 лютого розпочалось рано вранці із дзвінка мами, яка сказала мені: «*Все-таки почалось*». Але я належав до тієї частини людей, які не вірили, що в сучасному світі таке можливо. Це здається зараз дивною наївністю, але я не вірив, що буде напад. Тому для мене це було неочікувано. Я дивився усі звернення, знав передісторію, але все-таки не сподівався, що це станеться.

І коли ми зранку чули львівські сирени і читали новини, я пішов розбудити своїх друзів у гуртожитку. Ми почали думати, що можна робити одразу, і в перший же день зайнялися волонтерством. Дуже швидко почала формуватися волонтерська спільнота, створили чат, в якому до обіду вже було кілька тисяч учасників. Ми туди скидали різні потреби, завдання, організатори все це координували. Якщо коротко, то 24 лютого десь після обіду нас закинуло в одну зі львівських церков, де ми допомагали робити укриття у підвальному приміщенні.

Увесь вечір ми облаштовували його, а всю ніч приймали людей, які спускалися туди під час повітряної тривоги. З нами було декілька семінаристів та священник цього храму. І це була ніч, коли кожен окремо мав прийняти для себе рішення, що конкретно ти робитимеш далі. Це не було так, що ми всі разом маємо йти у військо або робимо щось інше. Кожен мав вирішити для себе. Моє рішення було все-таки приєднатися до армії. До ранку ми були в укритті, а зранку поїхали в гуртожиток, і тоді ж я пішов у свій військкомат.

Військо – це така річ, яку ніколи не забудеш. Але потрапити було не так легко, як я думав. Тому що добровольці поділялися на кілька основних категорій. Ветерани АТО в першу чергу потрапляли в якісь бойові підрозділи, іноді навіть просто з військкомату одразу сідали в автобус і їхали. Люди, які мали досвід строкової служби, були у другій черзі. А такі, як я і мої ровесники, без бойового досвіду та без строкової служби, частина з нас не закінчила університет – були вочевидь останньою категорією. Тому 25 лютого я нікуди не потрапив, довелося трохи чекати.

► Скільки тобі було років тоді?

А. Дронь: Мені було 21 рік і майже 2 місяці. Я якраз закінчив 4 курси бакалаврату, а на магістратурі ще навчався. Це журналістика в університеті Франка. Я успішно закінчив магістратуру і вже з Харківщини вступив

в аспірантуру. І далі продовжую бути невидимою частинкою нашого факультету журналістики.

► У тебе є тема дисертації?

А. Дронь: Так, тема і бакалаврської, і магістерської були схожими. І напевно тема дисертації не буде несподіваною – про книжковий піар на прикладі піар-діяльності «Видавництва Старого Лева». Я тоді вже працював і писав бакалаврську роботу про те, як я працюю. Магістратуру закінчив дистанційно, бо залишалася остання сесія, а над вступом в аспірантуру вже думав. І коли в липні приїздив у відпустку, то навідався в університет, а там виявилось, що для нас, хто служить в армії і не може приїхати на іспити, зробили додаткову сесію. Тож я підключався на іспити з Харківщини і став аспірантом. Не скажу, що я дуже сумлінний аспірант у своєму навчанні, але сподіваюся, що не виженуть.

«Я ПРОБИВСЯ ДО АРМІЇ 2 БЕРЕЗНЯ»

Охочих потрапити в армію такого ж віку та соціального статусу було дуже багато. Склалися якісь списки, звідки мали би потрапити люди не в лінійну військову бригаду, а в ту, що буде лише створюватися – 125-ту бригаду Територіальної оборони. Були списки, дзвінки, усе це тягнулося декілька днів, упродовж яких я займався волонтерством. Здебільшого приїжджав на вокзал зустрічати внутрішньо переміщених осіб, сім'ї з дітьми, які були вимушені виїхати. Це був дуже важливий і потрібний досвід.

Одного дня моє завдання полягало в тому, що я роздавав листівки з адресами пунктів прийому переміщених осіб, де можна було переночувати, отримати якісь продукти харчування та допомогу із розселенням. Дуже дивно було серед цих незнайомих людей з усієї країни зустріти знайомого зі свого факультету або на кілька років старших колег, що також змушені були виїхати з Києва. А далі 2 березня у Львові зробили центр комплектації 125-ї бригади, яка лише створювалася, я туди навідався ще раз. І вже з документами потрапив у нашу «імпровізовану» військову частину, бо приміщення було зовсім не військовим. Отже, з 2 березня кожен день я проводив там. Можна сказати, що я пробився до армії 2 березня.

► Донецчина – це була перша дислокація?

А. Дронь: Якщо говорити про дислокацію у зоні бойових дій, то так. Тому що до того ми провели кілька місяців у Львові на навчаннях у такій атмосфері, що в разі чого – ми кудись виїжджаємо. Наприклад, хлопці з досвідом бойових дій були окремою групою, яка найпершою мала б відреагувати на гостру потребу.

З нами поспішали, щоб ми чимшвидше склали присягу на вірність народу України і могли отримати зброю. Тобто це було в атмосфері, що в будь-який момент нас можуть кудись залучити. Після цих навчань ми їздили на свої перші завдання з охорони стратегічно важливих об'єктів. Виїжджали у Закарпатську область, на Львівщину, півтора місяці прожили під Волинню і були частиною системи оборони на випадок тоді ще дуже ймовірного прориву ворога з боку Білорусі. Тобто нам пощастило – ми мали багато часу підготуватися, чогось навчитися, отримати мінімальний досвід, пройти злагодження. Але весь цей час, особливо наймолодші, рвалися, щоб ми вже нарешті поїхали на фронт. Наймолодшому хлопцю тоді виповнилося 18 років.

Напевно, пізніше його б не взяли, але в ті перші дні він прорвався. Граничний вік – 60 років, а в нас є чоловіки по 58–59. Тобто маємо ці дві межі – від наймолодшого дозволеного віку до найстаршого. Ми, до речі, думали з хлопцями, що в одній роті ми могли скласти три покоління. Наш наймолодший міг бути сином чоловіка середнього віку та онуком нашого найстаршого.

«ВСЮ ВІЙНУ Я СТІЛЕЦЬ»

► **Яка в тебе спеціалізація?**

А. Дронь: Я – стрілець стрілецького відділення стрілецького взводу. Ним був більше року, а нещодавно у жовтні став командиром стрілецького відділення. Практично моя робота не змінилась. У нас зараз така кількість людей, що взвод за кількістю – майже такий, як відділення. Можна сказати, що всю війну я стрілець. Стріляю з автомата. Специфіка цієї служби така, що інколи стріляєш дуже-дуже мало, а більшість твоєї роботи полягає в тому, що ми – піхота, найбільш «стражденні».

Припустімо, якась штурмова механізована бригада звільнила ділянку і просунулась уперед. Нам дають цей відрізок фронту і наше завдання – його утримувати стільки, скільки треба, і не допустити, щоб росіяни прорвалися. Щоб ця лінія не змінилась. Ми не проводимо якихось наступальних дій, наше завдання – тримати оборону. Обороняти цей відрізок фронту.

Стрілець звучить класно, це ніби ти постійно бігаєш і стріляєш, але часто ти просто заїжджаєш на ту лінію фронту, копаєш яму, лізеш в ту яму і сидиш там, поки по тобі стріляють танки, міномети тощо. Ти декілька днів просто спостерігаєш, доповідаєш, звідки і чим по тобі стріляють, пильнуєш, щоб вороги не прорвалися, а потім тебе міняють такі самі хлопці. Ти їдеш якийсь час відпочити у найближче село, а тоді вертаєшся, і все йде по колу.

Бувають періоди, коли ти автоматом можеш жодного разу не скористатися. Але ти постійно перебуваєш у кондиції зосередженості, тому що треба цілодобово вести спостереження на позиціях. Адже в будь-який момент ворог може почати якийсь штурм. І ти постійно перебуваєш під обстрілами з чогось. Так принаймні відбувалася служба на Донеччині.

ПОЗИВНИЙ «ДАВИД»

► **Твій позивний «Давид». Це той самий Давид, який перемагає Голіафа, чи якийсь інший? І що для тебе християнський дискурс?**

А. Дронь: Так, це той Давид, який перемагає Голіафа. Але не через те, що він перемагає Голіафа, а через те, як він пише псалми. У військових це відбувається по-різному – хтось отримує позивний від побратимів, хтось придумує собі сам, а комусь байдуже. Свій позивний я обрав сам. Через те, що одна з двох моїх улюблених книжок Біблії – «Давидові псалми».

Я дуже люблю ці псалми, вони мене в житті супроводжують. Мій улюблений – 19-й. Я до них звертався часто і на початку війни, тож обрав собі позивний за згадкою про цього Давида.

Щодо християнського дискурсу: пам'ятаю, що коли ми з редакторкою Галиною Крук обговорювали мої тексти, я зрозумів для себе таке. Умовно людей, у письмі яких є якісь християнські образи, мотиви, теми, можна поділити на тих, хто використовує це як дуже добре впізнавану та всім зрозумілу систему образів, і тих, світогляд котрих власне ґрунтується на християнських темах. І я належу до другої категорії.

Для мене це не система образів, бо весь мій світогляд просто стоїть на християнському уявленні про світ. Тобто я в цьому переконаний, я є практикуючим греко-католиком, мені дуже важить духовна, релігійна складова.

ПИТАННЯ З ДЕМОБІЛІЗАЦІЄЮ

А. Дронь: Я очікую більшої залученості людей до спроб вирішити проблеми чинних військових. Наприклад, питання з демобілізацією. Навіть якщо у людей не воює ніхто з рідних і вони самі не залучені у військо, то щоб ці люди більше переймалися проблемами військових, більше брали участі у вирішенні цих проблем, підключалися до дискусій та обговорень.

Тому що дуже боляче бачити і чути ці крики в нікуди. Як матір, у якої син не служить, може не проїнятися болем і криком матері, яка не бачить сина вже 2 роки? Цим треба проїнятися. Я очікую більшої емпатії.

Менше ілюзій та більшого розуміння, що хороше є, але його небагато. Що все це буде тривати довго і що у нас ще купа роботи і проблем. Очікую розуміння та емпатії.

Олена Гусейнова, [«Суспільне Культура»](#)

«ВИ – СЕРЕД ТИХ, ХТО НЕ ЗРАДИВ СВОГО СУМЛІННЯ»: ГЛАВА УГКЦ ПРИВІТАВ ПАНА МИРОСЛАВА МАРИНОВИЧА З 75-РІЧЧЯМ

07.01.2024 р.

4 січня 75-річчя від дня народження відзначав п. Мирослав Маринович, проректор Українського католицького університету із призначення та місії, правозахисник, громадський діяч, член-засновник правозахисної Української Гельсінської групи, дисидент і політв'язень часів СРСР, засновник і голова амністійного руху в Україні (1991–1997). Привітання від Отця та Глави УГКЦ Блаженнішого Святослава з цієї нагоди було зачитано на святкуванні в УКУ у неділю, 7 січня.

У привітальному листі Блаженніший Святослав особисто та від імені Синоду Єпископів УГКЦ подякував Господеві за дар життя п. Мирослава, служіння Батьківщині та рідній Церкві.

«Ваше життя є безцінним скарбом, який Ви поклали в основу нашої держави. З Божої ласки Ви, пройшовши надлюдські випробування як в'язень сумління, живете в незалежній Україні. Це Його великий дар!» – наголосив Предстоятель.

«Ви – сіль землі», – цими словами з Євангелія Глава Церкви звернувся до ювіляра, зазначивши, що повсякчас він був для землі тією сіллю, яка надає їй сенсу життя:

«Дивлячись на Ваше життя, розуміємо, що за будь-яких обставин, навіть у часи тоталітарного режиму, коли КГБ вважалося і суддею, і адвокатом радянського чоловіка, та й за Незалежності, Ви завжди стояли на боці правди, захисту прав людини, вірності Божому закону».

Окрім цього, Блаженніший Святослав подякував п. Мирославу за активне служіння у стінах УКУ, а також згадав співпрацю під час розроблення стратегії Церкви, цінні думки та поради ювіляра в час перенесення осідку Глави УГКЦ зі Львова до Києва, участь у суспільних ініціативах і співавторство у програмних та ціннісноорієнтованих посланнях.

«Будьте й надалі для нашого народу та всіх людей, серед кого живете, ясним світильником Божої правди, "сіллю", яка ніколи не звітріє, – на многії і благії літа!» – побажав Отець і Глава УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ

12.01.2024 р. Українські воїни на бойових позиціях на околицях Бахмута.

Світлина: Ozge Elif Kizil / Anadolu Agency /

ПРО ЛЮБОВ, В ЯКОЇ ПРОСТРІЛЕНІ НОГИ

Любов довготерпить, любов милосердствує,
не задрить, любов не величається,
любов боїться тваринним страхом,
але продовжує йти,
любов могла б здатися, залишити все,
але продовжує йти.

А інколи в любові прострілені ноги,
або в ногах у любові осколки,
і ноги її стискають турнікети,
або ніг у любові більше немає.

Тоді любов несуть її друзі.

Любов риє окопи, і живе в них,
і гризе у них лід із розрізаної пляшки,
коли хоче пити у мінус двадцять.
Любов виходить на бойові чергування,
піднімається на позиції
з грижами, з температурами, із простатитами,
із контузійми, з астмами і алергіями,
з високою імовірністю
не повернутися,
з думками про когось
найважливішого.

Все зносить, вірить у все,
сподівається всього, все терпить!

Любов розрізняє на слух
виходи градів, прильоти мін і рух танків.

Очі любові болять,
коли довго дивиться в тепловізор.

Прокидається любов
уночі, коли миші в бліндажі заповзають
під її бушлат.

Інколи любов
довго блює у посадці після важкого бою.

А інколи
любов закриває очі друзям своїм.

І загортає їх у спальники,
і виносить.

Ніколи любов не перестає!

Хоч пророцтва й існують, та припиняться,

хоч мови існують, замовкнуть,

хоч існує знання, та скасується.

Бо інколи закінчується обстріл,

і любові закривають очі,

і друзі загортають її в спальники,

і виносять.

І тоді вона

переходить живим.

Артур Дронь, позивний «Давид»;
зняток із відеозапису зустрічі Артура Дроня
з патріархом Святославом в резиденції Глави УГКЦ, Київ, 27.12.2023 р.

Київ, резиденція Глави УГКЦ
27 грудня 2023

і я можу з Вами
цим поділитися.
Дуже воно мені важить.

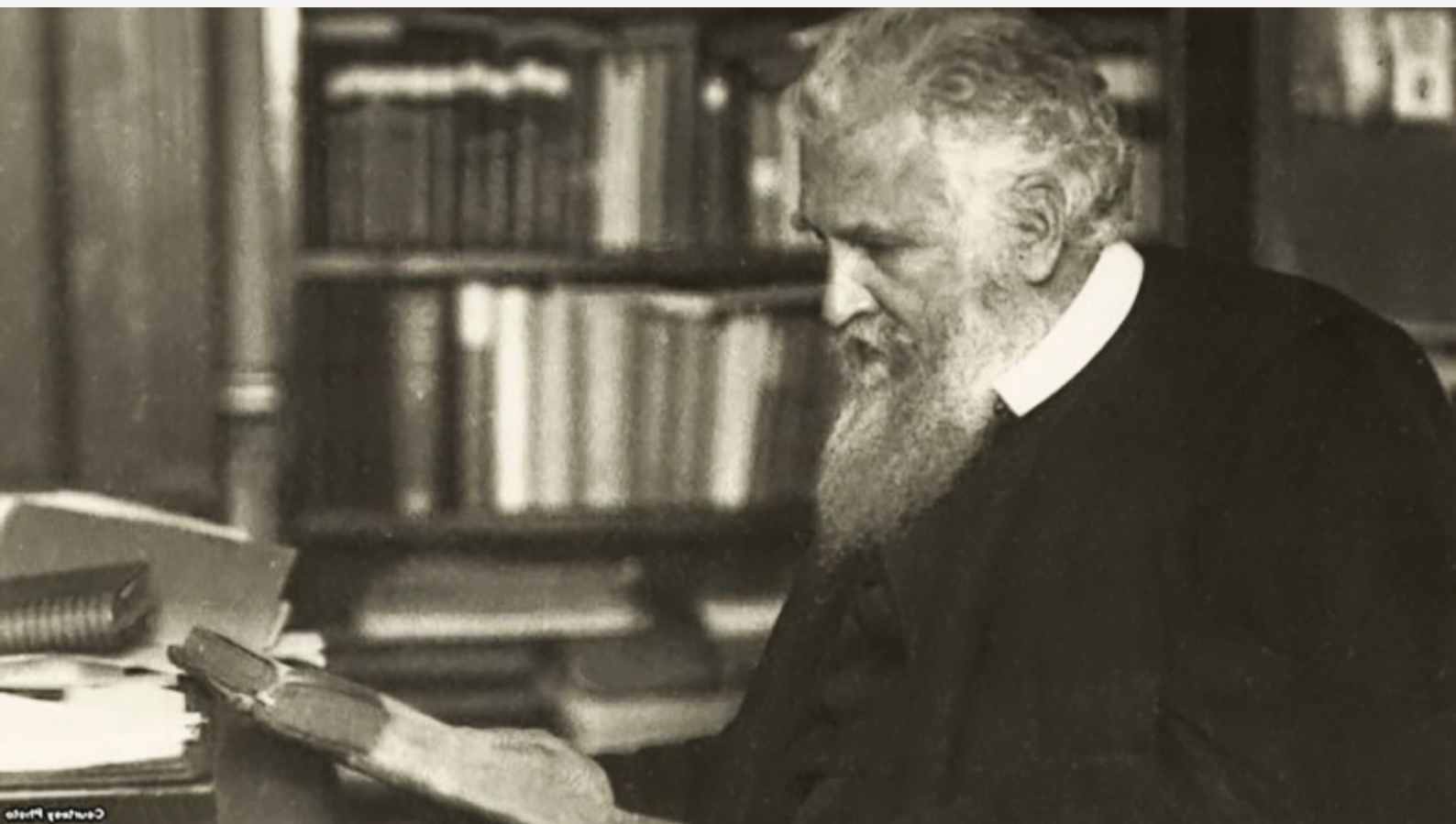

Продовження «Хроніки періоду великої війни» буде...

Автор: Александер Малаховський

ЯК РАДЯНСЬКІ СПЕЦСЛУЖБИ ФАЛЬСИФІКУВАЛИ ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

1986 року римо-католицький і польський священник Юзеф Марія Бохенський надіслав до паризького часопису «Культура» лист із проханням опублікувати історію римо-католицького священника зі Львова о. Володимира Ценьського. У 1940 році НКВД арештувало о. Володимира і під час арешту змушували його підписати документи проти Митрополита. Коли він відмовив, на його очах замучили молоду польку, намагаючись вплинути на нього.

Митрополит Андрей Шептицький

Фрібур, 16 березня 1986

Вельми Шановний Пане Редакторе,

Переглядаючи мій польовий щоденник з 1944 року, знайшов в ньому запис, датований «Бояно, 10 квітня 1944», який заслуговує, правдоподібно, бути оголошеним, особливо з огляду на пам'ять про митрополита Шептицького – а може і тому, що дехто тепер подекуди забуває про те, чим був і є прекрасний «Радянський Союз». Тут нотатка:

«Розповідь о. Ценьського. Одного разу хотіли, щоб я підписав документ, яким мали на меті звинуватити митрополита Шептицького. Самі казали, що це неправда. Я відмовив. Тоді привели 19-річну дівчину, польку зі Львова.

Запитали, чи я її знаю.

— Не знаю

— Ну, підпишеш?

— Не підпишу.

Вдарили дівчину в лице. Катували її годину, танцюючи підкутими чоботами по її грудях і животі. Померла, напевно. Не могла цього пережити. Я не підписав».

Отець прелат Володимир Ценьський був арештований після зайняття Львова радянськими військами, був засланий. Після звільнення був керівником душпастирства 2-го Корпусу Польських Збройних Сил. Після війни вступив до монашого ордену оо. Трапістів.

Передаю низький уклін і вияв пошани.

Юзеф Марія Бохенський

Римо-католицький, польський священник Юзеф Марія Бохенський, домініканець і видатний філософ сучасності (1902–1995) надіслав цей лист до відомого польськомовного часопису «Культура» і він негайно був опублікований [«Kultura» 1986, nr 4/463, s. 154–155.]. До слова, о. Бохенський відомий також ректор університету у швейцарському Фрібурі

о. Юзеф Бохенський

(1964–1966 рр). В наші часи, польський парламент проголосив 2020 рік Роком о. Юзефа Бохенського.

В листі йде мова про події 1940-го року і арешт римо-католицького священника зі Львова о. Володимира Ценьського (1897–1983), внука Володимира Дідушицького (1825–1899), засновника природознавчого музею у Львові.

Братом о. Володимира Ценьського був відомий єпископ Ян Ценьський, єдиний римо-католицький владика в СРСР перед 1991 р. Після 1945 р. Ян Ценьський не виїхав до Польщі із СРСР і продовжував душпастирську

діяльність у Золочеві. Був таємно висвячений на єпископа у 1967 р. в часі подорожі до Польщі і повернувшись незабаром до ССРСР продовжував свою діяльність. Аж до самої смерті у 1992 р. був єдиним римо-католицьким єпископом в ССРСР.

Відтак, у 1940 р. НКВС арештувало о. Володимира і під час арешту змушували його підписати документи проти Митрополита. Коли він відмовив, на його очах замучили молоду польку, стараючися вплинути на нього. Ценьський був засуджений на кару смерті і врятувався завдяки німецькій агресії на ССРСР. Вступив до польської армії під командуванням генерала Андерса. Помер у 1983 р.

Очевидно, що священника Ценьського змушували свідчити проти Шептицького у справі таємної операції, яку розпочали більшовики після зайняття Львова у вересні 1939 р. Зокрема, керівник 5-го відділення II відділу УДБ УНКВС у Львівській області Костянтин Черпаков 31-го грудня 1939 р. заводить комплексну агентурну справу під назвою «Ходячі». Фігурантами, окрім Митрополита Шептицького та його брата о. Климентія, стає їхнє найближче оточення: під оперативне стеження потрапляє 11 осіб.

Ця справа є добре відома історикам, а відповідні документи цього контексту оприлюднені в наш час [Див.: Митрополит Андрей Шептицький у документах радянських органів державної безпеки (1939–1944 рр.) / За заг. ред. проф. В. Сергійчука, упор. С. Кокін, Н. Сердюк, С. Сердюк. –К.: Українська видавнича спілка, 2005. – 480 с]. Та справа очорнення Андрея Шептицького не зникла у зв'язку із його смертю у 1944 р. Навпаки.

Поляк Юзеф Бохенський не випадково прислав у редакцію паризької «Культури» лист із свідченнями про те, що НКВС фальшувало інформації про діяльність митрополита Андрея Шептицького і змушували арештованих осіб давати фальшиві свідчення. **Із кінця 1985 р. у польських еміграційних середовищах, а також і серед інтелектуалів комуністичної Польщі загострилися дискусії навколо особи Шептицького.**

Причиною цьому стала праця авторства Едварда Пруса (1931–2007) під назвою «Святоюрський владика» [пол. Władyka świętojurski]. Окрім того, що представлена біографія і спадщина Шептицького відповідала образу, який фігурував у радянській пропаганді, градус емоцій також підвищувала і інформація про те, що Едвард Прус, який народився у Зборівському районі на Тернопільщині, був бійцем т. зв. винищувальних батальйонів, відомих у народі як «стрибки».

Це були воєнізовані формування, створені з місцевого українського та польського населення для захисту радянської влади та господарства й боротьби проти українського підпілля в регіонах, які підпорядковувалися МГБ, спадкоємниці НКВС.

Праця Пруса була видана «Видавничим інститутом профспілок» [Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych], які контролювала польська комуністична влада. Попри економічні та фінансові труднощі, наклад книжки склав 20 тисяч екземплярів. Як писали тоді рецензенти, в цей час, коли бракувало паперу для офіційних державних видань, польська держава знаходить можливість видати фальсифіковану біографію митрополита Шептицького.

На захист імені Шептицького тоді стають Анджей Зємба (нар. 1958), Владислав Серчик (1935–2014), Ришард Тожецький (1925–2003), а на еміграції десятки видатних представників польського народу, які мусіли залишити Польщу після вересня 1939 р.

Поляки дуже швидко встановили, що матеріали, на які опирається Едвард Прус, були підготовлені за вказівкою КГБ і вже були опубліковані в СРСР. Це була калька виданої у львівському видавництві «Каменярь» у 1970 р. праці авторства Володимира Павловича Добричева під назвою «У тіні святого Юра». Рік пізніше, у 1971 р. ця фальшивка була видана у Москві російською мовою у видавництві «Политиздат» [Див.: Владимир Добрычев, В тени святого Юра, Добрычев В. Автор. пер. с укр., М.: «Политиздат», 1971, 136 с., 2 л. ил.; Володимир Добричев, У тіні святого Юра, Видавництво: Львів: Каменярь, 1970, 216 с.]

1939 рік, Львів, Собор Святого Юра; джерело: «Фотографії старого Львова»

На жаль, нам не вдалося знайти жодної інформації про особу Володимира Добричева, окрім дискусії на одному із російських дискусійних історичних платформ, де згадується особа «Володимира Павловича Добричева» як відставного офіцера КГБ у званні майора, який «захоплюється історією». Цікавим буде також те, що тираж московського видавництва «Политиздат» склав 100 тис. екземплярів.

Читач може здогадатися, якою стала провідна тема біографії митрополита Шептицького: австрійська розвідка, плани захоплення Росії, Ватикан, шпигуни, агенти німецького абверу, німецький колабораціонізм, злочини проти радянської влади, український націоналізм. Як підсумок, перед нами повстає образ такого собі монстра, німецького агента Шептицького, кінець якого був «безславним».

Майор КГБ Добричев не зупинився на досягнутому. У співавторстві із Валеріаном Підпалим (1941–2001), українським і радянським кінорежисером і сценаристом, написали сценарій художнього фільму, який побачив радянський світ у 1982 р. під назвою «Таємниці Святого Юра» [«Тайны святого Юра», ССРСР, киностудія ім. А.Довженко, 1982, ч/б, 79 мин.].

Події розгортаються під час Першої світової війни. Митрополит Шептицький «наставляє» молодого хорунжого австрійської армії Романа і доручає йому охорону архівів митрополита в соборі Святого Юра. Але Роман, ознайомившись зі змістом деяких матеріалів, збирається оприлюднити секретні документи.

Головну роль Романа зіграв Ігор Харитонов (1959–2019), радянський актор, який помер у Москві, але, згідно заповіту, похований у Києві. Серед акторів такі знані особистості: Богдан Ступка, Володимир Талашко, Федір Стригун, Петро Бенюк, Леонід Яновський та інші.

У статті Вікіпедії, присвяченій цій темі, зазначено, що фільм був випущений в кількості 613 фільмокопій і його переглянули 6,2 млн глядачів за перші 12 місяців прокату. Наскільки правдива ця інформація, невідомо.

І якщо «Таємниці Святого Юра» неможливо знайти у світовій мережі Інтернет, то праця Едварда Пруса і нині є актуальною в Польщі. Спілкуючись в Польщі на тему життя та діяльності митрополита Андрея Шептицького, автор цих рядків дуже часто зустрічається у дискусіях із фактами, викладеними в цій фальшивці. Книжку можна без проблем купити у багатьох книгарнях.

Як бачимо, радянська інвестиція в цю тему в Польщі була вдалою і до нині приносить свої плоди. А з іншої сторони, поява фальсифікованих матеріалів змусила людей залишати правдиві свідчення про постать Шептицького, як це бачимо із прикладу римо-католицького священника о. Ценського і о. Бохенського.

Іван Матковський, PhD, літературознавець, дослідник історії родини Шептицьких;
джерело: istpravda.com.ua